

Šaltojo karo muziejus įsikūręs Plokštinės miške, buvusioje sovietinės armijos požeminėje termobranduolinių raketų paleidimo aikštelėje, pastatytoje 1962 m.

Amerikiečiams pradėjus statyti požemines karines bazes, Sovietų Sąjungai reikėjo išlaikyti karinį prioritetą. Plokščių kaime 1960 m. rugsėjo mėn. pradėta statyti pirmoji Sovietų šalyje požeminė raketinė bazė. Platelių ežero pakrantės, Plokštinės miškas labai tiko karinės bazės statybai: pakankamai didelis aukštis virš jūros lygio (beveik 170 m.), lengvi gruntai (smėlis), mažai gyventojų. Netoliese buvo keli vienkiemiai, kuriuose gyveno neturtingi žmonės. Jiems už nukeltas sodybas sumokėjo 4,5 tūkst. rublių. Vieta labai tiko bazei, nes iš čia buvo galima kontroliuoti visą Europą.

Bazę statė 10 000 kareivių statybininkų. Kareiviai daugiausia buvo estų tautybės. 27 metrų gylio šachtas kasė kaip šulinius, kastuvais. Centre tuo pat metu išrausė duobę, išbetonavo, sustatė visus įrenginius: elektros ir radijo stotis, vadovavimo pultą, technologinį bloką, įrengė poilsio kambarį budintiesiems. Po to užklojo stogą, užpylė jį skystu stiklu, kad į patalpas nepatektų vanduo, viską paslėpė po žemėmis.

Iškastą iš šachtų gruntą pylė ant naujai į Plokštinę tiesiamo kelio (kol jį nutiesė, į bazę buvo važiuojama pro Jogaudus).

Įprastomis sąlygomis šachtose galima buvo išgyventi 15 dienų.

1962 12 31 statybos darbai buvo baigti. 10 val. vakaro, prieš pat Naujuosius metus, "raketininkai" priėmė karinį budėjimą.

Raketų paleidimo aikštelė buvo aptverta tvora, kurią sudarė 6 apsauginės linijos: spygliuotos vielos, signalizacijos, aukšta elektros įtampa ir kita.

Į šachtas buvo nuleistos keturios R-12 termobranduolinės raketos. Amerikiečiai tas raketas vadino SS-4. Raketų aukštis su galvute buvo 23 metrai (19 metrų raketa-nešėja ir 4 metrų raketos galvutė). Raketos buvo vidutinio nuotolio (iki 2 tūkst. km). Raketos skersmuo - 1,65 m. Vienos raketos galingumas – nuo 1 iki– 2,3 megatonos.

Raketų kuras – angliavandeniliniai degalai TM-185 ir oksidatorius AK-27 I (27% azoto tetraoksido, 73% azoto rūgšties junginys). Raketų paleidimo kuras – saminas.

Raketos buvo nukreiptos į vienas ar kitas vakarų šalis – Norvegiją, Didžiąją Britaniją, Ispaniją, Vakarų Vokietiją ar Turkiją. Kas 3-4 metai kryptis buvo keičiama.

Raketos tarnaudavo 5-15 metų, priklausomai nuo jų eksploatacijos. Plokštinėje jos buvo pakeistos vieną kartą per 16 metų.

Aštuonios raketų galvutės buvo saugomos karinės bazės sandėlyje. Raketos-nešėjos buvo sandėliuojamos Šateikiuose, nes Plokštinėje nebuvo vietos. Šateikiuose joms saugoti specialiai buvo pastatytas sandėlis. Šateikiai turėjo ir savas – irgi aštuonias, tik antžemines, raketas. Jos buvo pastatytos metais anksčiau nei Plokštinėje (1961 m.). Plokštinės požeminė ir Šateikių antžeminė raketinės bazės sudarė 79-tą raketinį pulką. Pulko štabas buvo Šateikiuose. Pirmasis raketinio pulko vadas buvo ukrainietis Kalisničenko. Jis nenorėjo dalyvauti Kubos operacijoje 1962 m., dėl to buvo atleistas iš tarnybos, o į jo vietą paskirtas Sidorovas. Vėliau pulko vadais buvo Saloha, Ramaniuk ir Jereskovskij. Vadai gyveno Plungėje kaip ir kiti karininkai, tik budėti važiuodavo į bazę. 1968 m. per Čekoslovakijos įvykius visą mėnesį visi gyveno karininkų viešbutyje, bazėje, nes buvo paskelbta karinė parengtis.

79-to raketinio pulko kariškiai dalyvavo Kubos įvykiuose. Jie Kubos salos centre, miške, atvirame grunte, išlieję betoninį pagrindą, statė raketas. Ten 1962 m. rugsėjo mėnesį ir iš Šateikių buvo gabenamos raketos. Viskas buvo įslaptinta. Raketos buvo pakrautos naktį. Kareiviai dirbo, apsilikę civiliais rūbais. Pravažiuojant keleiviniams traukiniams Vilnius – Klaipėda, būdavo gėsinama šviesa ir nutraukiamas darbas. Raketos buvo išgabentos į Sevastopolį, ten naktį pakrautos į laivus (ne karo, bet prekinius!) ir išplukdytos į Havaną. 79-to raketinio pulko kariškiai raketas statė centrinės Kubos miesteliuose. 4 mėnesius prabuvo Kuboje (iki 1963 m. sausio mėn.).

Šalia raketinės aikštelės buvo pastatyta valgykla, dvejios medinės kareivinės kas trys paros besikeičiančiai 9 karininkų ir 22 kareivių budinčiai pamainai. Pamainos keisdavosi antradieniais ir penktadieniais. Vienoms pamainoms prisiedavo budėti 3 paras (antradieniais-ketvirtadieniais), kitoms – 4 paras (penktadieniais-pirmadieniais). Pamainos viduje keisdavosi kas 6 valandos.

Šalia esančiame kariniame miestelyje gyveno apie 320 karininkų ir kareivių. Čia buvo štabas, kareivių korpusas ir karininkų viešbutis, 2 valgyklos – atskirai karininkams ir kareiviams, medicinos punktas, maisto sandėlis, autoparkas. Dar buvo inžinerinės tarnybos – raketų sandėlis, kur buvo laikomos atsarginės dalys, izoliacija, įvairūs prietaisai.

Buvo iškasta 2,5 km ilgio vandentiekio tranšėja iki Platelių ežero, pastatyta vandens perpumpavimo stotis. Prie ežero stovėjo du galingi siurbliai, kurie pumpuodavo į bazę ir į miestelį vandenį. Į ežerą, už maždaug 100 metrų nuo siurblių, buvo įleisti metaliniai vamzdžiai vandeniui.

Per raketinės bazės egzistavimą nieko ypatinga neįvyko. Kariškiai iš Plokštinės pasitraukė 1978 06 18.